

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013 de către inculpatul

Geața Constantin Gheorghe, născut la 03 aprilie 1992, originar și domiciliat în mun. Chișinău, or. Cricova, str. Chișinăului 100, ap. 1.

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 02 decembrie 2011 – 23 mai 2012 (instanța de fond).**
- 2. 13 iunie 2012 – 07 mai 2013 (instanța de apel).**
- 3. 25 martie 2014 – 04 iunie 2013 (instanța de recurs ordinar).**

Asupra admisibilității recursului în cauză, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei sect. Rîșcani, mun. Chișinău din 23 mai 2012, Geața Constantin a fost condamnat:

- în baza art. 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare;
- în baza art. 186 alin. (4) Cod penal la 5 ani închisoare;
- în baza art. 208 alin. (1) la 1 an închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, lui Geața Constantin i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost încasat de la Geața Constantin în beneficiul lui Simion Tonu prejudiciul material în sumă de 600 lei; în beneficiul lui S. A. „Moldtelecom” prejudiciul material în sumă de 10111,5 lei; în beneficiul lui Silvia Corja prejudiciul material în sumă de 81 516 lei.

În fapt, prima instanță a reținut, că Geața Constantin împreună cu fratele său minor Geața Ion (în privința căruia hotărîrea nu se contestă) în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, împreună prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, avînd scopul răpirii mijlocului de transport fără însușire ulterioară, prin deteriorarea lacătului au pătruns în garajul situat pe str. Milescu Spatarul 7, or. Cricova, după care prin deteriorarea geamului din partea stîngă de la ușă, au pătruns în automobilul de marca „Mazda 323”, cu n/î C EM 057 ce aparținea cu drept de proprietate cet. Igor Iroslavschi, apoi deteriorînd mecanismul

de pornire, conectînd firele de contact împingînd au condus autoturismul aproximativ 10-15 metri, iar în scurt timp l-au abandonat, eschivîndu-se de la fața locului, astfel, cauzîndu-i părții vătămate un prejudiciu material în valoare totală de 5 100 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea lacătului de la ușă au pătruns în garajul situat pe str. Tineretului 42, or. Cricova, mun. Chișinău, de unde pe ascuns au sustras aparatul de sudat cu costul de 2 000 lei, o cutie cu instrumente pentru aparatul de sudat cu gaze la prețul de 600 lei, precum și patru sticle cu vin la prețul de 60 lei, ce aparțineau cet. Igor Iaroslavschi, după care cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzîndu-i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 2 660 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, avînd scopul răpirii mijlocului de transport fără însușire ulterioară, prin deteriorarea geamului de la ușa din partea stîngă de la șofer, au pătruns în salonul automobilului de marca „Vaz 21013”, cu n/î CH AB 119, ce era parcat pe str. M. Spatarul 7, or. Cricova mun. Chișinău, și care aparținea cet. Simion Tonu, unde deteriorînd mecanismul de pornire și conectînd firele de contact, s-au deplasat cu vre-o 10-15 metri cu automobilul, după care l-au abandonat, cauzîndu-i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 600 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au deteriorat geamul de la ușa din partea șoferului, după care au pătruns în automobilul de marca „Vaz 21013” cu nr./î CH AB 119, ce era parcat pe str. M. Spatarul 7, or. Cricova, mun. Chișinău, de unde pe ascuns au sustras automagnitola de modelul „Clarion” ce aparținea cet. Simion Tonu, iar cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzîndu-i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 1 000 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au sustras pe ascuns de la automobilul de marca „Moscvici 412”, cu nr./î C DK 272, ce era parcat pe str. M. Spatarul, or. Cricova, mun. Chișinău, un acumulator ce aparținea cet. Mihai Grate, cauzîndu-i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 1 500 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, avînd scopul răpirii mijlocului de transport fără însușire ulterioară, au pătruns în automobilul de marca „Moscvici 412”, cu nr./î C DK 272, ce era parcat pe str. M. Spatarul 7, or. Cricova mun. Chișinău, unde deteriorînd mecanismul de pornire și conectînd firele electrice, au încercat să pornească automobilul, însă din motive independente de voința acestora, nu l-au pornit și nici nu l-au mișcat din locul în care se afla, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzîndu-i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 500 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, urmărind scopul răpirii mijlocului de transport, fără însușire ulterioară, prin deteriorarea geamului de la ușa din partea stîngă de la șofer, au pătruns în salonul automobilului de marca „Vaz-2101”, cu nr/î C VJ 624, ce era parcat pe str. M. Spatarul 7, or. Cricova, mun. Chișinău, și care aparține cet. Leonid Florea, prin deteriorarea mecanismul de pornire și conectarea firelor de contact s-au deplasat puțin, după care l-au abandonat, cauzîndu-i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 500 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, avînd scopul răpirii mijlocului de transport fără însușire ulterioară, prin deteriorarea geamului de la ușa din partea dreaptă a șoferului, din față, au pătruns în automobilul de marca „Vaz 2109” cu n/î CAY C10, ce era parcat pe str. M. Spataru 7, or. Cricova, mun. Chișinău, și aparținea cet. Gheorghe Balica, unde deteriorînd mecanismul de pornire și conectînd firele electrice, au încercat să pornească automobilul, însă din motive independente de voința acestora, nu l-au pornit și nici nu l-au mișcat din locul în care se afla, după care au părăsit locui comiterii infracțiunii, cauzînd – i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 580 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului de la ușa din partea dreaptă a șoferului, din față, au sustras pe ascuns de la automobilul de marca „Vaz 2109”, cu n/î CAY 010, ce era parcat pe str. M. Spatarul 7, or. Cricova, mun. Chișinău, un acumulator de model „Varta 100 Ah”, ce aparține cet. Gheorghe Balica, cauzîndu-i astfel, ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 1 500 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului de la ușa din partea șoferului au pătruns în automobilul de marca „Volksvaghén Cady”, cu nr/î C OH 479 ce era parcat pe str. M. Spatarul 7, or. Cricova, mun. Chișinău, de unde au sustras pe ascuns 25 casete audio și un Flash-card, ce aparțineau cet. Valeriu Cracan, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzîndu-i astfel, ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de circa 600 lei.

Tot ei, împreună, prin înțelegere prealabilă și cu repartizarea rolurilor, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, avînd scopul răpirii mijlocului de transport fără însușire ulterioară, prin deteriorarea geamului de la ușa din partea dreaptă de la șofer au pătruns în salonul automobilului de marca „Ford curier”, cu nr/î C KY 372, ce era parcat pe str. M. Spatarul 7, or. Cricova, mun. Chișinău, care aparținea cet. Constantin Chirtoaca și deteriorînd mecanismul de pornire a automobilului au încercat de a-l răpi, însă din cauze independente de voința făptuitorilor acestea nu și-a produs efectul scontat, cauzîndu-i astfel ultimului un prejudiciu material considerabil în sumă totală de circa 600 lei.

Geața Constantin, în noaptea de 18 octombrie 2010 spre 19 octombrie 2010, aflîndu-se în or. Cricova, str. M. Spătarul, și avînd scopul răpirii, mijlocului de transport fără însușire ulterioară și sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane,

cunoscând cu certitudine, că Ghița Ion este minor, prin acțiuni de îndemnare 1-a instigat pe acesta la săvârșirea infracțiunii, în rezultatul căreia împreună au comis infracțiuni de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, răpirea mijloacelor de transport și tentative de răpire a mijloacelor de transport. În rezultatul sustragerii pe ascuns a bunurilor altor persoane și prin acțiunile de răpire și tentative de răpire a mijloacelor de transport, Geața Constantin și Ghița Ion, au cauzat părților vătămate un prejudiciu material considerabil, în valoare totală de 7 860 lei.

Geața Constantin și Proscurin Evghenii, la data de 29 iunie 2011, aproximativ la ora 04:00, prin înțelegere prealabilă și în comun acord, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflându-se în fața casei nr. 20 din str. Ungureanu, or. Cricova, mun. Chișinău, au sustras cablu de tip TPP 10x2x0,4 - 135 metri la prețul de 10,59 lei pentru un metru și cablu de tip TPP 100x2x0,4 - 135 metri la prețul de 64,31 lei pentru un metru, după ce cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând S.A. „Moldtelecom” o pagubă materială în valoare totală de 10 111,5 lei.

Geața Constantin și Proscurin Evghenii, prin luna iulie 2011, împreună, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, au pătruns prin deteriorarea geamului în domiciliul amplasat pe str. Buna Vestire 9, or. Cricova, mun. Chișinău, ce aparține cet. Silvia Corja, de unde pe ascuns au sustras tehnică de uz casnic, o pereche de cercei, 2 brațare, seturi de cearșafuri, lengerie, ștergere, încălțăminte și alte bunuri valoarea cărora le estimează partea vătămată la prețul de 5 000 euro, ceea ce constituia la 27 iulie 2011 suma de 81 516 lei, cauzându-i ultimei o pagubă materială considerabilă în valoare de 81 516 lei.

În drept, acțiunile inculpatului Geața Constantin au fost încadrate în baza art. 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal – adică răpirea mijlocului de transport fără scop de înstrăinare, săvârșită de două personae; în baza art. 27, 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal – adică tentativă de răpire a mijlocului de transport fără scop de înstrăinare, săvârșită de două personae; în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – furtul, adică sustragerea ascunsă a bunurilor altei personae, săvârșită prin pătrundere, de două persoane și cu cauzarea de daune în proporții considerabile; în baza art. 208 alin. (1) Cod penal – adică atragerea minorului la activitatea criminală și instigarea minorului la săvârșirea infracțiunilor.

2. Ne fiind de acord cu sentința, avocatul Andrei Zadarojnîi a declarat apel în numele inculpatului Geața Constantin prin care a solicitat încetarea procesului penal pe epizoadele cu părțile vătămate Igor Iaroslavschi, Mihai Grate, Leonid Florea, Gheorghe Balica, Valeriu Cracan, Constantin Chirtoacă în legătură cu împăcarea părților în baza art. 109 Cod penal Geața Constantin să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă în limita sancțiunii. În rest pe celelalte capete de acuzare să fie achitat. În motivarea apelului, avocatul Zadarojnîi Andrei a indicat faptul, că instanța de fond nu s-a expus asupra acordurilor de împăcare, nefiind aplicat art. 109 Cod penal. Referitor la episodul cu partea vătămată Simion Tonu, Geața Constantin nu a întreprins nici o acțiune în vederea răpirii automobilului, dar a participat doar la sustragerea automagnitolei. De asemenea, referitor la episodul cu S. A. „Moldtelecom”, nu a fost demonstrat volumul prejudiciului, precum și

datorită greutății cablului sustras 150 kg, Geața Constantin și Proscurin Evghenii n-au putut să sustragă așa volum de cablu. Nici referitor la epizodul cu partea vătămată Silvia Corja, vinovăția inculpatului Geața Constantin nu a fost demonstrată dat fiind faptul, că partea vătămată nu a menționat care anume bunuri i-au fost sustrate, ci a apreciat prejudiciul său la 5 000 euro, ulterior schimbând lista celor sustrate.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013 a fost admis apelul avocatului Andrei Zadorojnîi în numele inculpatului Geața Constantin, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o hotărîre nouă, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Cauza penală de învinuire a inculpatului Geața Constantin pe art. 27, 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal pe epizodul de tentativă de răpire a automobilului părții vătămate Leonid Florea; pe art. 192/1 alin. (2) lit. a), c) Cod penal; pe art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal pe epizoadele de răpire a automobilului și a furtului bunurilor proprietarului Igor Iaroslavschi; pe art. 27, 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal pe epizodul de tentativă de răpire a automobilului proprietarului Constantin Chirtoacă; pe art. 27, 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal pe epizoadele de tentativă de răpire a automobilului și furtului bunurilor de la proprietarul Mihai Grate; pe art. 27, 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal, art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal pe epizoadele de tentativă de răpire a automobilului și furtului bunurilor de la proprietarul Gheorghe Balica – a fost încetată în legătură cu împăcarea părților conform prevederilor art. 109 Cod penal.

Geața Constantin a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal și condamnat la 5 ani închisoare; pe art. 192/1 alin. (2) lit. a) Cod penal și condamnat la 2 ani închisoare; pe art. 208 alin. (1) Cod penal și condamnat la 1 an închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Geața Constantin i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a concluzionat, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și a calificat acțiunile inculpatului, bazîndu-se pe un șir de probe veridice.

De asemenea, instanța de apel a respins afirmațiile avocatului Andrei Zadorojnîi referitor la faptul achitării inculpatului pe epizoadele cu partea vătămată Simion Tonu și pe art. 208 alin. (1) Cod penal, deoarece atît în cadrul ședinței instanței de fond cît și în cea de apel inculpatul a recunoscut vina integral pe epizoadele 1-12 și a confirmat, că el a fost instigatorul care l-a instigat pe fratele minor Ghiața Ion știind cu certitudine vîrsta minoră a acestuia.

În opinia instanței de apel, instanța de fond nu a individualizat corect pedeapsa, nu au fost luate în vedere toate criteriile de individualizare prevăzute de art. 75 Cod penal cît și faptul că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea de săvîrșire de noi infracțiuni atît din partea condamnaților cît și a altor persoane. În această ordine de idei, instanța de apel a conchis aplicarea în lui Geața Constantin a pedepsei cu închisoare la limita minimă prevăzută de lege.

4. La data de 03 martie 2014, decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către inculpat, care solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013 fără a invoca careva temei din cele prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, privind opinia asupra recursului declarat, procurorul a scris referință prin care a menționat că recursul ordinar declarat este necorespunzător după formă și conținut.

5. Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

6. Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sunt în drept să declare recurs ordinar.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (2) și art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

7. Esențial de arătat este și că, în conformitate cu prevederile art. 232 Cod de procedură penală, alin. (1) actul depus în cadrul termenului prevăzut de lege la administrația locului de detenție, la unitatea militară, la administrația instituției medicale sau la oficiul poștal prin scrisoare recomandată este considerat ca făcut în termen. Înregistrarea sau confirmarea făcută de către administrația locului de detenție, a unității militare sau a instituției medicale pe actul depus, precum și recipisa oficiului poștal despre actul primit pe actul depus, servesc drept dovadă a datei depunerii actului.

Reieșind din materialele cauzei, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 28 mai 2013 (f. d. 112, vol. VII), participanților la proces printre care era și inculpatul Geața Constantin, instanța de apel a dat citire deciziei integrale și a înmînat, sub semnătură (f.d. 132, vol. VII) copia deciziei.

Conform datelor de la Oficiul poștal (f. d. 149) recursul declarat de către inculpatul Geața Constantin a fost depus la 28 februarie 2014.

Prin urmare, față de cele mai sus precizate, invocînd doctrina și practica judiciară, Colegiul penal reține că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter

imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Revenind la cauza penală ce face obiectul recursului, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către inculpat a expirat la sfârșitul zilei de 28 iunie 2013.

Așadar, Colegiul penal, în urma examinării hotărârii menționate și a actelor cauzei, conchide că inculpatul Geața Constantin a declarat recurs împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013 depășind termenul de atac cu 9 luni.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2013, în cauza penală privind pe ***Geața Constantin Gheorghe***, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **02 iulie 2014**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Iurie Diaconu